

*Костюк Вадим, здобувач фахової  
передвищої освіти  
II курсу спеціальності “Геодезія та  
землеустрій”,  
науковий керівник  
Колісник Т.Б.*

## **КРИПТОВАЛЮТА ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ МІЖНАРОДНИХ РОЗРАХУНКІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФІНАНСИЗАЦІЇ**

Криптовалюти є новим видом валют, які виникли завдяки технології блокчейн, та вже мають значний вплив на міжнародні розрахунки в умовах глобальної фінансизації.

Історія криптовалют починається з появи Bitcoin у 2009 році. Bitcoin був розроблений як спосіб електронного платежу, який не потребує посередників, таких як банки. Bitcoin був створений на основі технології блокчейн, що дозволяє зберігати та передавати інформацію безпечно та без можливості її зміни [1].

У наступні роки було створено багато інших криптовалют, таких як Ethereum, Ripple, Litecoin та інші. Кожна криптовалюта має свої особливості та може використовуватися для різних цілей.

Одним з головних переваг криптовалют є їхній децентралізований характер. Це означає, що криптовалюти не контролюються централізованим органом, таким як уряд або банк. Крім того, операції з криптовалютами можуть бути виконані швидко та з меншими комісіями, ніж традиційні міжнародні перекази.

Криптовалюти також мають вплив на міжнародні розрахунки. Оскільки криптовалюти можуть бути використані для міжнародних переказів без необхідності посередників, вони можуть знизити витрати на операції та збільшити швидкість обміну валют. Крім того, деякі країни, такі як Ель-Сальвадор, визнали Bitcoin законним засобом платежу, що може сприяти більшій прийнятності криптовалют у світі.

Криптовалюти вже показали свій потенціал як новий вид валюти, що може змінити традиційний спосіб міжнародних розрахунків та зберігання коштів.

Переваги використання криптовалют як інструменту міжнародних розрахунків включають:

1. Швидкість та ефективність транзакцій: криптовалюти можуть бути передані в будь-яку точку світу майже миттєво, знижуючи час та вартість операцій.
2. Низькі комісійні відсотки: транзакції з використанням криптовалют зазвичай супроводжуються значно меншими комісійними відсотками, порівняно з традиційними фінансовими інструментами.
3. Анонімність: криптовалюти зазвичай дозволяють користувачам здійснювати транзакції з анонімністю та безпекою [2].

Недоліки використання криптовалют як інструменту міжнародних розрахунків включають:

1. Волатильність: криптовалюти можуть бути дуже волатильними та піддаються значним змінам вартості.
2. Недоступність: криптовалюти не є всесвітньо доступними, оскільки їх використання ще не є загальноприйнятим.
3. Небезпека злочинної діяльності: криптовалюти можуть бути використані для здійснення незаконних операцій, таких як фінансування тероризму або відмивання грошей.

Отже, використання криптовалют як інноваційного інструменту міжнародних розрахунків має як переваги, так і недоліки, які необхідно враховувати при розгляді можливості їх використання.

Розвиток криптовалютних ринків може вплинути на стабільність та безпеку міжнародних розрахунків у різні способи. Ось кілька факторів, які можуть відіграти роль:

1. Ризик волатильності криптовалютних ринків: Відсутність стабільності в цінах криптовалют може призвести до складнощів при здійсненні міжнародних розрахунків. Наприклад, якщо ціна на криптовалюту, використовувану для розрахунків, раптово зміниться, це може призвести до значних втрат.

2. Ризик кібератак: Якість та безпека криптовалютних систем може бути досить незадовільною. Якщо система, використовувана для розрахунків, буде скомпрометована зловмисниками, це може призвести до викрадення фінансових активів.

3. Нерівномірність використання криптовалют: Криптовалюти не є ще повноправним фінансовим інструментом. Їх використання не в усіх країнах дозволене і не є доступним для всіх користувачів. Це може обмежувати їх використання в міжнародних розрахунках та призвести до зниження їх ролі в глобальній економіці.

4. Ризик зловживання: Зловживання криптовалютами може стати досить поширеним явищем, що призведе до використання криптовалют у злочинних операціях, таких як відмивання грошей та фінансування тероризму.

5. Регулювання: Регулювання криптовалют може бути складним завданням для урядів, оскільки криптовалюти є децентралізованими та не потребують участі посередників в процесі транзакцій. Це може мати позитивний вплив на безпеку та стабільність міжнародних розрахунків, оскільки усі операції здійснюються безпосередньо між користувачами, а не через посередників, що знижує ризик шахрайства та має потенціал зменшення вартості операцій. Однак, існують також певні недоліки та ризики використання криптовалют, які можуть вплинути на їхню використовуваність в міжнародних розрахунках [3,4].

Державні регулятори грають важливу роль у розвитку та регулюванні ринку криптовалют. На сьогоднішній день більшість країн змушена розглядати питання регулювання криптовалют, оскільки їхня популярність і значущість у міжнародних розрахунках продовжує зростати.

Однією з головних ролей державних регуляторів є захист інвесторів та користувачів від шахрайських схем, пов'язаних з криптовалютами. Вони також зобов'язані створювати правові рамки та регулюючі органи, які мають контролювати ринок криптовалют, запобігати використанню їх для фінансування тероризму та легалізації доходів зі злочинної діяльності [5].

Деякі держави, такі як Японія та Швейцарія, розглядають можливість легалізації криптовалют та створення сприятливих умов для їхнього розвитку, в той

час як інші, такі як Китай, схильні до більш обмежувальної політики щодо криптовалют.

У світлі зростаючої популярності криптовалют, деякі держави досліджують можливість створення національних криптовалют або використання технології блокчейн для власних міжнародних розрахунків.

Перспективи використання криптовалюти у міжнародних розрахунках:

1. Швидкість і низькі комісії. Одним з головних переваг використання криптовалюти у міжнародних розрахунках є її швидкість та низькі комісії. У порівнянні з банківськими переказами, які можуть займати декілька днів та коштувати дорого, транзакції з криптовалютою здійснюються миттєво та з невеликою комісією.

2. Зниження валютних ризиків. Криптовалюта може допомогти знизити валютні ризики при міжнародних транзакціях. Це означає, що компанії можуть уникнути коливань курсів валют та ризику втрати коштів при переказах.

3. Можливості для нових бізнес-моделей. Криптовалюта може стати основою для нових бізнес-моделей, особливо для компаній, які працюють у глобальному масштабі. Наприклад, децентралізовані ринки можуть дозволити компаніям здійснювати торгівлю без посередників та знизити витрати на операції.

4. Проблеми з регулюванням. Однак, існує деяка невизначеність щодо регулювання криптовалют у багатьох країнах. Це може призвести до високих правових витрат та збільшити ризик для компаній, які вирішать використовувати криптовалюту для міжнародних розрахунків.

5. Розвиток технологій блокчейн. Технології блокчейну, на яких базуються більшість криптовалют, продовжують розвиватися та удосконалюватися. Наприклад, багато проектів працюють над розширенням масштабування транзакцій, щоб забезпечити ще більшу швидкість та надійність.

6. Висока волатильність. Криптовалюти, як правило, мають високу волатильність, що може призвести до змін курсів валют та ризику втрати коштів. Це може становити певний ризик для компаній, які вирішують використовувати криптовалюту у міжнародних розрахунках.

7. Відсутність підтримки від урядів. Багато урядів по всьому світу не визнають криптовалюту як законний засіб платежу, що може призвести до правових проблем для компаній, які вирішують використовувати криптовалюту у міжнародних розрахунках [6].

Отже, перспективи використання криптовалют у міжнародних розрахунках є багатогранними та залежать від багатьох чинників, включаючи регулювання, технологічний розвиток та волатильність. Тим не менш, багато експертів вважають, що криптовалюта може стати конкурентоспроможною альтернативою для традиційних міжнародних розрахунків.

**Висновки:** Криптовалюта може бути інноваційним інструментом міжнародних розрахунків в умовах глобальної фінансизації. З одного боку, вона може допомогти зменшити витрати на операції з переказом грошей, зменшити час на обробку операцій та забезпечити більшу приватність та безпеку. З іншого боку, криптовалюта має свої недоліки, такі як висока волатильність та низький рівень регулювання.

З розвитком технологій блокчейну та збільшенням кількості компаній, які приймають криптовалюту, є підстави вважати, що вона може стати конкурентоспроможною альтернативою для традиційних міжнародних розрахунків. Важливою складовою успіху криптовалют як інноваційного інструменту міжнародних розрахунків буде її регулювання та прийняття нормативної бази, яка забезпечить її легальність та стабільність.

### **Список використаних джерел:**

1. Криптовалюта. Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії. URL: <http://surl.li/hdiw> (Дата звернення 16.04.2023).
2. Болгар Т. М. . Переваги та недоліки криптовалют. URL: <http://surl.li/gofqa> (Дата звернення 16.04.2023).
3. Петренко, В. С. Економічна сутність та види криптовалют у світі / Н. С. Танклевська, В. С. Петренко, А. С. Карнаушенко // *Бізнес навігатор : наук.-виробн. журнал*. 2017. Вип. 4-2 (43). С.133-138.

4. Гончаренко О.С. Богаченко М.В. особливості функціонування криптовалют на світових фінансових ринках. URL: <http://global-national.in.ua/archive/5-2015/168.pdf> (Дата звернення 16.04.2023).

5. Микиша, В.В. Криптовалюта та особливості її регулювання. URL: [https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89969/1/Mykysha\\_bac\\_rob.pdf](https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/89969/1/Mykysha_bac_rob.pdf) (Дата звернення 16.04.2023).

6. Попівняк Ю.М. Технологія блокчейн у бухгалтерському обліку й аудиті: сучасний стан, можливості та перспективи застосування. URL: <http://ema.ztu.edu.ua/article/view/185095> (Дата звернення 16.04.2023).